

Opening Woonzorgcentrum ter Bleeke 2 april 2011

Dames en heren,

Kent u de laatste dichtregels van Vondel? Hij schreef ze in de laatste weken van zijn leven. Op 91-jarige leeftijd. Als grafschrift.

Het luidde:

Hier ligt Vondel, zonder rouw,

Hij is gestorven van de kou.

Zijn nabestaanden hebben er overigens voor gekozen toch maar een andere tekst op zijn graf te zetten.

Dames en heren,

die tijd van Vondel ligt ver achter ons. In onze moderne samenleving staan ouderen niet meer in de kou. Wat overigens *niet* wil zeggen dat de situatie voor alle ouderen altijd even zorgeloos is.

Als beleids mensen praten over ouderen, trekken ze daar vaak een zorgelijk gezicht bij. Dan gaat het over de vergrijzing, die zoveel geld kost. Over kwetsbare groepen die in de problemen dreigen te komen en extra zorg nodig hebben. Over isolement en eenzaamheid.

De zorg voor ouderen ligt mij, en gelukkig ook steeds meer anderen, nauw aan het hart. Op dit ogenblik is 1/4de van de bevolking ouder dan 60 jaar. De komende jaren zal dit aantal verder stijgen. Men verwacht dat 60-plussers in 2050 1/3de van de bevolking zullen uitmaken.

Dat er steeds meer senioren zijn en dat ze steeds langer gezond blijven is eerder een zegen dan een gesel! Wie neemt zoveel informele zorg op voor ouders en kleinkinderen? Wie is vaak de drijvende kracht achter verenigingen allerhande?

Die verenigingen zijn op hun beurt onmisbaar als cement van onze samenleving. Verenigingen brengen mensen bij elkaar en zorgen voor een gezonde spirit en een warme samenleving.

Op zijn 80ste verjaardag zei Harry Mulisch dat je geen echte zorgen hebt, als je je zorgen over je leeftijd maakt.

Ook het aandeel van de 80-plussers blijft stijgen. Voor en met hen moeten we een leven zonder zorgen nastreven. Zo verzilveren we de verzilvering en dragen we bij tot echte levenskwaliteit, ook en in het bijzonder voor wie zorg nodig heeft.

Ons zorgsysteem is wereldtop en betaalbaar! En dat moeten we zo houden, ook al nemen de zorgvragen én –door medische vooruitgang - de kosten toe. Meer dan ooit is het de opdracht van elke overheid om elk op zijn of haar niveau in te zetten op een doordacht ouderenbeleid.

Doordacht betekent onder meer dat het wordt uitgetekend mét de ouderen. Ook hier gelden de woorden van Mahatma Gandhi: “alles wat je doet voor mij, zonder mij is tegen mij”! Bovendien moet élk beleid rekening houden met de impact ervan op ouderen.

“Zolang mogelijk thuis kunnen blijven wonen”: voor veel ouderen is dat de diepste wens. We mogen er niet alles op inzetten. Niet zelden gaat onder “levensloopbestendig wonen”, zoals dat in het jargon heet, eenzaamheid en psychisch lijden schuil. Recente cijfers over zelfdoding en depressie bij ouderen tonen dit helaas aan.

Kleine gegroepeerde ouderenwoningen die het sociaal contact tussen ouderen bevorderen zijn een sterk antwoord op deze bekommernis. Deze vervaging van de grenzen tussen huisvesting en zorg komt immers tegemoet aan de pas geschetste noden van respect voor privacy, eigenwaarde, zelfredzaamheid, mogelijkheid tot sociaal contact én zorg op maat.

Ook de mogelijkheid van 'kort verblijf' houdt hier rekening mee. Ouderen die er voor kiezen thuis te blijven wonen, zijn vaak volledig afhankelijk van familie of een andere mantelzorger. Wanneer die verzorger aan een rustpauze toe is, op vakantie gaat of zelf behulpzaam wordt, dreigt het isolement. Hier in Ter Bleeke kunnen ouderen op dat moment tijdelijk opgevangen worden.

Terecht houden aanbieders van woningen hoe langer hoe meer rekening met een mogelijke behoefte aan zorg of begeleiding van de bewoners. Aanbieders van zorg houden meer en meer rekening met woonwensen. En dat betekent verschillende woonvormen ... Zo zien we kleinschaligheid, integratie van voorzieningen binnen de gewone leef- en woonomgeving, de ontwikkeling van zorgflats in de context van een woon- zorgzone én de ontsluiting van woonvormen voor ouderen op de "gewone woonkernen".

Hier en daar worden zelfs projecten van 'intergenerationeel wonen' gerealiseerd. Woon-zorgzones in de buurt van kribbes, scholen...plekken waar vooral jonge gezinnen hun stekje vinden. Hoewel Ter Bleeke uitsluitend een woonzorgcentrum is, vindt men even verderop het Sociaal Huis. Deze bundeling van welzijnsdiensten waaronder een buitenschoolse kinderopvang zorgt voor de nodige positieve drukte. Van een isolement kan hier niet gesproken worden.

De buurt zat met heel wat vragen toen bekend werd dat zowel het Sociaal Huis met al zijn nevenactiviteiten én het Woonzorgcentrum hier werd gevestigd. Vragen waarop het antwoord enkel 'open communicatie' kan zijn. Wanneer de buurt weet wie hier komt wonen en op welke manier deze mensen opgevangen worden, hoop ik dat er wederzijds begrip ontstaat. Enkel zo kan men samen-leven.

Dames en heren,

Enkele jaren geleden werd op de provinciale dienst welzijn de nieuwe functie van ouderenconsulent gecreëerd. De provincie heeft immers een belangrijke taak in het

ondersteunen van de steden en gemeenten in de uitwerking en uitvoering van het lokale ouderenbeleid én woonbeleid.

Het belangrijkste doel: overleg en samenwerking tussen OCMW's, gemeenten, particuliere organisaties, sociale huisvestingsmaatschappijen enz. bevorderen. Immers als alle partners op hun terrein samenwerken, worden projecten zoals Woonzorgcentrum Ter Bleeke werkelijkheid. Plekken waar ouderen hun persoonlijkheid kunnen bewaren, respectvol behandeld worden en samen kunnen leven in een huiselijke en veilige sfeer.

Dames en heren, ik weet dat het OCMW en de gemeente terecht trots zijn op Ter Bleeke. Ze hebben er alle reden toe. Maar waar het echt op aankomt is de mening van de bewoners van Ter Bleeke. Ik hoop dat het waar is dat ze uiterst tevreden zijn in hun nieuwe thuis...

Opdat de laatste verzen van Vondel nooit werkelijkheid worden voor de ouderen van Malle, ben ik blij aanwezig te kunnen zijn bij deze opening.

Cathy Berx
gouverneur